

Høringsinnspill om statsbudsjettet 2027

NHO Geneo til kommunal- og forvaltningskomiteen

NHO Geneo er NHOs landsforening for helsenæring, velferd og oppvekst. Vi organiserer over 2 300 medlemmer som representerer 34 000 årsverk. Våre fire bransjer er Helse og Velferd, Barnehager, Melanor og Legemiddelindustrien (LMI). Medlemmene leverer tjenester og produkter som følger mennesker gjennom livet, fra barnehager til helsebehandling og eldreomsorg.

NHO Geneo ber komiteen sikre at kommunenes finansiering og omstilling legger til rette for å bruke den samlede kapasiteten hos offentlige og private aktører. Likeverdige vilkår og forutsigbar finansiering er avgjørende for kvaliteten i tilbudet til innbyggerne.

KDD kap. 571 post 60

Kommunenes omstilling må inkludere private tjenestetilbydere

Regjeringen foreslår 2,6 mrd. kroner i realvekst i kommunenes frie inntekter. Etter beregnede merutgifter til demografi gjenstår 0,4 mrd. kroner. Dette gir begrenset rom for å utvikle tjenestene og møte økende behov. Kommunene trenger både økonomisk handlingsrom og mulighet til å samarbeide med private om kapasitet, kompetanse og nye arbeidsmåter.

For sykehjem, hjemmetjenester og brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er langsiktige avtaler og finansiering som tar høyde for lønns- og kostnadsutviklingen viktig for stabil bemanning og kontinuitet. Kommunale omstillings- og kompetansetiltak bør også omfatte private virksomheter som leverer tjenester på kommunens vegne. Kvalitet, brukerbehov og god ressursbruk må være avgjørende når kommunen velger tilbud.

Vi ber komiteen understreke at private tjenestetilbydere skal være samarbeidspartnere i kommunenes omstilling, og at offentlige midler til tjenesteutvikling må kunne komme brukerne til gode uavhengig av hvem som leverer tjenesten.

KDD kap. 575 post 60

Reverser innstramningen for ressurskrevende tjenester

Regjeringen foreslår å øke innslagspunktet i toppfinansieringsordningen til 2 042 000 kroner. Økningen er 23 000 kroner høyere enn det lønnsjusteringen tilsier, og reduserer statens bidrag med 152,7 mill. kroner sammenlignet med en lønnsjustert videreføring. Dette øker kommunenes egenfinansiering av tjenester til mennesker med omfattende bistandsbehov.

NHO Geneo er bekymret for at innstramningen vil øke presset på tjenestetilbudet og kommunenes avtaler med private leverandører. Vi ber komiteen øke kap. 575 post 60 med 152,7 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag, slik at økningen i innslagspunktet utover lønnsveksten reverseres.

KDD kap. 571 post 60 og kap. 2412

Sikre likeverdig finansiering og rehabilitering av barnehager

Kommunenenes økonomi påvirker også finansieringen av private barnehager. Tilskuddene må gi grunnlag for nødvendig bemanning, gode pensjonsordninger og forsvarlige bygg. Kommunenenes beregninger må være åpne og etterprøvbare, slik at relevante kostnader i kommunal drift inngår i tilskuddsgrunnlaget og private barnehager får reell mulighet til å kontrollere beregningene.

Rammetilskuddet økes med 106,8 mill. kroner som kompensasjon for nominelt uendret maksimal foreldrebetaling i 2027. Komiteen bør be regjeringen følge opp at private barnehager får full og rettidig kompensasjon for inntektsbortfallet. Uendret maksimalpris skal ikke finansieres gjennom et svakere tilbud til barna.

Stortinget ba i juni 2025 regjeringen utrede støtte til rehabilitering av private barnehagebygg, blant annet gjennom Husbanken. Saken er fortsatt til behandling. NHO Geneo ber komiteen støtte etableringen av en låneordning i Husbanken for rehabilitering av private barnehagebygg, med nødvendig låneramme fra 2027. Ordningen bør være tilgjengelig på likeverdige vilkår, og bidra til at nødvendig vedlikehold og oppgradering kan gjennomføres.

AID kap. 671 post 71

Koble norskopplæring til rekruttering i våre bransjer

NHO Geneo støtter økningen på 17,7 mill. kroner til norskopplæringsordningen. Yrkesrettet norskopplæring, praksis og kvalifisering kan åpne veien til arbeid i helse, omsorg og barnehager. Vi ber komiteen legge til grunn at private arbeidsgivere involveres på lik linje med kommunale, og at opplæringen tilpasses kravene til språk og kompetanse i den aktuelle tjenesten.

DFD kap. 1540 post 21 og kap. 1541 post 22

Utvikle digitale løsninger og beredskap sammen med helsenæringen

Regjeringen foreslår 25 mill. kroner ekstra til en felles løsning for trygg bruk av generativ kunstig intelligens, med Helsedirektoratet som samarbeidspartner i første fase. NHO Geneo støtter satsingen. Komiteen bør be om at private tjenesteytere og teknologileverandører involveres, at anskaffelsene sikrer konkurranse, og at løsningene bygger på åpne standarder og dokumentert nytte for ansatte og brukere.

Vi støtter også styrkingen av Helse- og kommuneCERT med 12,5 mill. kroner. Arbeidet med digital beredskap bør inkludere samhandling med private tjenesteytere og leverandører av medisinsk utstyr og legemidler. Komiteen bør understreke behovet for at kommunene involverer disse aktørene i beredskapsplanlegging og øvelser, slik at tjenestene og leveransene kan opprettholdes ved digitale hendelser.